Kyrkogårds VANDRING.se

Lars Larsson och Stina Zander

Lars Magnus Larsson, eller Skol-Lars som han kom att kallas föddes 3 december 1825 vid torpet Ängen under Bredene i Huggenäs. Föräldrar var torparen Lars Hansson och Maria Abrahamsdotter.

Han hade tre syskon. Familjen flyttade omkring som torpare och drängar, rotehjon och inhyses. Lars gifte sig med Stina Maria Zander 1854. I äktenskapet föddes två barn. 1863 anges Lars som småskollärare och ofärdig och utfattig. 1877 flyttade Lars och hustrun till skolhuset i Bäckerud. Hustrun Stina, föddes 4 april 1822 och dog 19 maj 1892. Lars gick bort 2 augusti 1902.

Thyra Freding, som kom till skolan i Bäckerud 1897, berättade det följande i radio 1957 om sin första plats som småskollärarinna.

Lars Magnus Larsson var en skolman av gamla stammen. En god, from och trofast själ, som med pliktuppfyllelse arbetade på den plats han blivit satt och efter de gåvor han fått. Han var född i Huggenäs 1825 och dog 1902. I mer än 30 år hade han varit lärare i Botilsäter. Ingen examen hade han. Fadern i himlen hade lärt honom, sade han. I sin ungdom hade han råkat ut för en olycka, trillt ner från ett höränne och skadat sitt ben och blev oförmögen till kroppsarbete. Som barnalärare kom han på sin rätta plats i livet. Från gård till gård, från skolhus till skolhus gick han och bar den lilla svarta tavlan på ryggen. Han lärde barnen läsa, skriva och räkna, lärde dem psalmer och sånger och Bibliskan. Skol-Lars blev hela socknens tillhörighet, under det årgång efter årgång av barn fick sin första undervisning av honom. I början hade han 150 kr om året. Folkskoleinspektören och rektorn Bergendahl hjälpte honom så att han fick 300 kr, han som andra småskollärare på den tiden. Lars hade små anspråk och hade en arbetsam och duktig dotter som bidrog till familjens uppehälle. När jag lärde känna honom hade han 150 kr i pension om året, sparbanksbok och var nöjd och lycklig. Dottern Maria var kunnig och praktisk. Hon var hela socknens hjälp vid bröllop, begravningar och storkalas. Hon kunde vara borta i veckor, och när hon kom hem blev det fest i skolhuset.

Lars var husets goda tomte, liten och grå, vänlig och hjälpsam, bar ved och vatten. En god rådgivare för den som var ung. Ett hemtrevligt sällskap. Hans lampa lyste så varmt om kvällen, när jag kom från ärenden i bygden. När vi satt med våra arbeten på varsin sida om det lilla fyrkantiga bordet i köket, bordet som en gång varit skoltavlan, som han bar med sig, berättade han om tider som varit, om gårdar och folk, om sägner och historier. En gång hade han fått en riktig örfil av en tomte. Han knöt solv till vävskedar. Det som inte var beställt skänkte han till missionsförsäljningen. Därför, sa Lars, att han knöt ”sölv te Jesus”. När han blev trött på arbetet rökte han sin kritpipa med karvad tobak och läste sin tidning Svenska Morgonbladets veckoupplaga som kom med två nummer i veckan läste han liksom andaktsböcker och Luthers Postilla. På söndagarna läste han högt den långa utläggningen av texten och då fick man lov att sitta ner och höra på. Lärarbostaden bestod av ett rum och kök. Lars och Maria bodde i köket och jag i kammaren.”